No. 74 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-Bingsdag

Wetenschappelijk Blad.

28 Maart.

FRANKRIJK

Parijs, den 25sten Maart.

De kamer der pairs heeft zich gisteren met de voordragt op de spaarkassen vereenigd. In de vergadering dier kamer van heden zijn verscheidene wetten van plaatselijk belang door de minister ingediend, en is vervolgens beraadslaagd over de wet handelende over de wijze van onderhoud der strategische wegen. Bij deze gelegenheid heeft de markies *de la Place* de vraag herhaald, die reeds in de kamer van afgevaardigden was geopperd, of het bestuur reeds in staat was om de beloofde uitkomsten mede te deelen van het onderzoek: of het voltooijen dier wegen door soldaten van wezenlijk nut voor het gouvernement zou wezen, waarop geantwoord werd dat dit onderzoek nog niet tot volkomene rijpheid was gebragt.

— Gisteren heeft de kamer van afgevaardigden de discussie over de organisatie van het middelbaar onderwijs voortgezet. Op het einde van de zitting van den 23sten was er nog eene woordenwisseling gerezen tusschen twee van de welsprekendste redenaars, de heeren *Arago* en *de Lamartine*, die aan de dorre beraadslagingen over gemeende organisatie, eene schoone afwisseling hebben gegeven. De heer *Arago* verzocht dat bij deze gelegenheid meer uitbreiding wierd gegeven aan het wetenschappelijk onderwijs op de gemeentelijke collegien en dat men niet als hoofdzaak aanmerken zou het aanleeren van het latijn en grieksch, en daardoor vooral niet tot bestuderen der fransche klassiken moest verwaarlozen. Frankrijk had mannen opgeleverd, die ook zonder de kennis der oude talen zich vereeuwigd hadden, tot voorbeeld waarvan hij *Napoleon* aanhaalde, die zich alleen door de bestudering der fransche schrijvers had gevormd, en het latijn niet verstond. Ook drong hij er sterk op aan dat de jeugd vroeg en veel mogt onderwezen worden in de sterrekundige wetenschap, die zoo veel moest bijdragen tot opwekking of ondersteuning van het godsdienstig gevoel. De heer *de Lamartine*, die veel van hetgeen de heer *Arago* gezegd had, terjuichte, was het echter in de hoofdzaak niet met hem eens, en meende dat het onderwijzen van het latijn en het grieksch op deze soort van inrigtingen geenszins moest achterwege blijven. Het verhevene en goede werd nergens zoo volmaakt gevoeld, als in de krachtige letterkundige voortbrengselen der oudheid. Dit kon niet uitgedrukt, dit moest gevoeld worden, — en de redenaar voerde tot staving van zijn gevoelen de grieksche en latijnsche schrijvers en ook den Bijbel aan. — Hij achtte het van zijn pligt om de strekking tot het verwaarlozen dier studien zoo veel hij kon tegen te gaan.

Heden is er in de kamer verslag uitgebragt op het wetsontwerp wegens het emplacement van het aartsbisschoppelijk paleis; de commissie daarmede belast was in haren arbeid opgehouden door de ontvangst van de protestatie des aartsbisschops; en stelt nu voor om de gedane voordragt aan te nemen. — De discussien over de supplementaire kredieten over 1836 werden vervolgens vastgesteld na den afloop der beraadslagingen over het onderwijs, die men gelooft dat aanstaanden woensdag geëindigd zullen zijn. — Verder ging men over tot de discussie wegens het supplementair krediet voor de pensioenen over 1837, waarvan het ontwerp met 197 tegen 35 stemmen werd aangenomen; terwijl men eindelijk een aanvang maakte met de discussie over de voordragt van wet tot het doen bouwen van onderscheidene bruggen.

— Het gerucht verspreidt zich dat de heeren *Molé* en *Guizot* hun ontslag hebben ingezonden, en dat dit aangenomen is. Deze twee medeleden zullen dus te gelijk het ministerie verlaten, en gevolgd worden door de heeren *Persil*, *Bernard* en *Gasparin*. Het voorzitterschap zal aan den heer *Soult* worden opgedragen, de portefeuille van binnenlandsche zaken aan den heer *de Montalivet*, die van financien aan den heer *Passy*. De andere namen der nieuwe ministers waren nog niet bekend. — Deze gebeurtenis had men reeds lang voorzien; en men was overtuigd dat de verdeeldheid van denkwijze der heeren *Molé* en *Guizot* vroeger of later tot botsing moest aanleiding geven. De aanleiding tot deze ontbinding schijnt thans bepaaldelijk daarin gelegen te hebben, dat de heer *Guizot* sterk aandrong op het ontslag des heeren *Gasparin*, wiens onbedaidendheid meer en meer schijnt te blijken; en verder moet er verdeeldheid in het kabinet hebben bestaan over schier al de bij de kamers aanhangige belangrijke wets-ontwerpen.

— Het wordt er algemeen voor gehouden dat de maarschalk *Gérard* zijn vlugschrift niet zelf geschreven heeft; sommige meenen dat de hoofdschrijver *Frederic Soulié* zijne pen daartoe zou gebruikt hebben. Het schijnt bij het publiek niet ten voordeele van den generaal te pleiten; hetwelk dezer zonde en kunde verklaringen [illegible] dan eene zoo sierlijke verdediging, die minder aan den toestand der maarschalk voegt. Deze brochure, waarvan op den dag van hare verschijning, 3000 exemplaren te Parijs verkocht zijn, heeft reeds dadelijk aanleiding gegeven tot een pennestrijd tusschen den maarschalk en den heer *Baude*, en thans bevat het *Journal des débats* eenen brief van den heer *Jouannin*, tolk voor de oostersche talen, aan den heer *Clausel* gerigt.

Genoemd *Journal*, hetwelk gisteren en heden verscheidene redeneringen over andere onderwerpen bevattede, is nog niet met eenig antwoord op genoemde brochure te voorschijn gekomen.

— Naar luid van een berigt uit Bayonne van den 21sten dezer, zou de generaal *Villaréal* en de infant don *Sebastiaan* den 17den, op den middag, vergezeld door een groot deel van de magt die zij naar Hernani hadden medegebragt, van daar naar Tolosa op marsch zijn gegaan, om *Espartero*, die sich tusschen Durango en El Orrio ophield, aan te tasten. Zij hadden de voorzorg gebruikt om den generaal der koningin, zoo hij naar Bilbao wilde wijken, dien pas af te snijden. Voor St. Sebastiaan was eene genoegzame magt achtergelaten om *Evans* in bedwang te houden. — *Saarsfield*, wiens troepen in den omtrek van Pampeluna stonden, is, door eene galkoorts overvallen, naar deze stad vervoerd. De generaal *Irribarren* is den 17den te Pampeluna aangekomen om het bevel van generaal *Saarsfield* over te nemen.

De infant don *Sebastiaan*, heeft den 17den uit het hoofdkwartier te Hernani eene dagorder aan het leger van don *Carlos* uitgevaardigd, waarin hij den meesten lof aan hetzelve toezwaait over desselfs moed en volharding, en er sich trotsch op noemt zulk een leger te mogen aanvoeren.

— De berigten uit Madrid gaan tot den 16den dezer; daarin wordt gesproken van eene ophanden zijnde vervanging van ministerie, ten gevolge van een adres, door 52 afgevaardigden, met den heer *Olozaga* aan het hoofd, geteekend, waarbij wordt aangedrongen, dat aan desen zelfden heer *Olozaga* en aan eenige zijner vrienden, het roer van staat in handen zou gegeven worden.

Den 15den had de minister van financien in de cortes aangekondigd dat de veldtogt in het noorden onder de schoonste uitzigten geopend was. — Vervolgens is men voortgegaan met de discussie over het ontwerp van constitutie, hetwelk de heer *Pascual* bestreden heeft op grond van het beginsel der volksoppermagt.

De karlisten hebben den 16den, aan de zijde van Baga, in Katalonie, een konvooi, door den generaal *Ayerbe*, begeleid, opgeligt; en heeft dit geval onmiddellijk tot eene capitulatie van Baga geleid.

— Ter beurze openbaarde zich heden, ten gevolge van de ministeriele krisis, weder eene neiging tot daling. De rente rees echter weder tot 78,45 fr., toen men tegen 3 ure vernam, dat een deel van het ministerie zou behouden blijven. Onder de gerüchten die men verspreidde was er een dat vrij zonderling klonk, maar echter stellig geloofd scheen te worden. Men verzekerde namelijk dat de Vereenigde Staten 80 millioen aan Frankrijk hadden aangeboden voor den afstand van de haven van Oran. In de Spaansche fonden heeft eene voortdurende daling plaats gehad, door de lage Londensche merken veroorzaakt. Men verzekerde dat de heer *Mendizabal* was overleden, en wel, voegde men er bij, ten gevolge van een aanval op zijnen persoon door het gemeen. Van de gewissen verhaalde men voor de christinos verontrustende tijdingen, zoonls: dat de generaal *Espartero* in Durango was ingesloten door 21 bataillons en 2 eskadrons karlisten. De notering was: 3 pCt. 78,35, gebleven 78,50; 5 pCt. 106,35, gebl. 106,45; Nap. renten 98,20, 25; Port. 3 pCt. 30½, ⅛; Spanje Ardoins 23¼, ½, 22½, 23⅝; Passive 6¼; Oude Differed. 7⅞, 8; Rom. L. 102, 101¾.

ENGELAND.

Londen, den 25sten Maart.

Het schijnt dat de aanstaande geboortedag van de Prinses *Victoria* met veel luister alhier zal gevierd worden. Zoo men weet, zal H. K. H., de vermoedelijke troonsopvolgster, alsdan hare meerderjarigheid vervuld hebben. Men vernoemt dat op het paleis van Kensington toebereidselen tot de ontvangst van den koning en de koningin (vorst en vorstin) *Leopold*, bij die gelegenheid, gemaakt worden. Z. M. heeft uitnoodigingen tot hetzelfde einde aan de hertogen *van Orleans* en *Nemours*, aan den prins *van Oranje* en desselfs zonen, en aan den grootvorst *Michael* van Rusland gezonden.

Sommigen verzekeren, dat lord *Durham* uit Petersburg terug ontboden is, om aan het hoofd van het zamen te stellen huis van de Prinses *Victoria* te worden geplaatst. Deze keus [illegible]

shande door de tories ten hevigste afgekeurd. Zij voorzien namelijk daaruit de onbepaalde verlenging van het tegenwoordige staatsstelsel, waarvan genoemde lord een der steunpilaren uitmaakt.

— Eergisteren avond heeft lord *John Russell* in het Lagerhuis verlof gekregen, tot het indienen van verschillende wetten, tot verandering van de lijfstraffelijke wetgeving. Hij heeft voorgesteld de doodstraf in alle gevallen van valschheid af te schaffen, zoo mede tegen verschillende persoonlijke aanrandingen, die thans kapitaal zijn, en voor roverij en huisbraak, onder zekere omstandigheden. — Deze stappen, om onze wetgeving al meer en meer met den meer milden geest des tijds overeen te brengen, worden vrij algemeen toegejuicht.

— Onze dagbladen voeren altijd een' hevigen strijd over de jongste krijgsgebeurtenissen in Spanje. De Tory-bladen bewijzen daaruit het onbeholpene van onze tusschenkomst in den burgeroorlog, het vernederende der nederlaag door eene veel geringere legermagt; de ministeriele bladen betoogen, dat de feil alleen aan de zijde der Spaansche hulpbenden ligt; dat het legioen zich manhaftig gedragen heeft, dat het noodzakelijk is, dat het op zichzelf wachte, dat overigens eene panische schrik eenige regimenten overvallen had; dat dit de beste troepen overkomen kan; dat de karlisten de gevolgen der nederlaag te erg voorstellen; dat zij zelven een verlies van 1000 man geleden hebben, en wat dies meer zij.

— Brieven uit Lissabon, van den 6den dezer, melden, dat het publiek aldaar met veel ongeduld naar de volstallig-making van het kabinet, dat drie, in plaats van zes ministers telde, uitzag. Den 5den had de heer *Costa Cabral* over deze zaak een adres aan de kroon in de cortes voorgesteld. Eene onstuimige beraadslaging, doch zonder bepaalden uitslag, was daarvan het gevolg. De tegenwoordige ministers drongen er op aan dat de cortes eerst zouden uiteen gaan of afgevaardigden ministers mogten zijn; doch de cortes hebben uitgedaagd.

— Gisteren, wegens den heiligen dag, geene beurs. En eergisteren stonden de 5 pCt. geo. 89⅞; Ned. 2½ pCt. 55¼, 5 pCt. 102⅝; Spanje 21¾; Columbia 23.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten Maart.

Men schrijft ons uit 's Gravenhage, van den 26sten Maart:

„HH. MM. de koning en koningin, HH. KK. HH. de prins van *Oranje* en hoogstdezelfs beide oudste zonen, benevens de prins en prinses *Frederik* der Nederlanden, hebben laatstleden vrijdag de voorbereiding, en heden zondag morgen het Heilig Avondmaal, onder het gehoor van den Weleerwaarden heer *Ds. Lens*, en des middags de dankzegging, onder gehoor van *Ds. van den Broek*, in de Kloosterkerk bijgewoond.

Ten gevolge van Zr. Ms. kabinets-rescript, den last inhoudende tot het nemen van maatregelen, tegen het werken, voor particulieren, door militaire werkbazen in, van wege het departement van Oorlog, ter kennis van het leger gebragt, dat het voortaan aan de werkbazen en verdere militaire werklieden, bij de korpsen van de landmagt, verboden zal wezen voor particulieren te werken.

Naar men vernoemt is onlangs, vermits de ondervinding geleerd heeft, dat, door het kiezen van domicilie, bij het nemen van inschrijvingen, ten behoeve van 's Rijks schatkist, de belangen der fiscus niet genoegzaam werden verzekerd, bepaald, dat voortaan, door de ambtenaren van de Registratie en door die van het Kadaster, bij het nemen van hypothecaire inschrijving, domicilie zal worden gekozen ten kantore van den bewaarder der hypotheken, in welks kring de te bezwaren goederen gelegen zijn.

In de afgeloopene week hebben twaalf onder-officieren, applicant-kwartiermeesters, in den Schuttersdoelen alhier, hun examen, om tot den rang van officier te worden bevorderd, afgelegd. Dit examen is ten genoege hunner superieuren afgeloopen. Eerstdaags zullen vijf hunner tot luitenant-kwartiermeesters benoemd worden, terwijl de overigen de vervulling dier betrekking zullen moeten afwachten, tot dat er meerdere vacatures bij het leger, dan thans, zullen bestaan."

— Den 9den Julij is te Batavia overleden de heer *S. A. Donnenberg*, in leven kapitein-plaatselijke kommandant aldaar.

De gemalin van vorst *Leopold* is Vrijdag middag vrij voorspoedig van een jongen prins bevallen. Beiden, de vorstin en de pasgeborene, bevinden zich zeer wel.

— De koers der Arduins is Zaturdag ter Antwerpsche beurs gedaald ten gevolge van eene daling van 1 à 1¼ pCt. van dit effect op de Londensche beurs van den 23sten. De Parijsche koers van Vrijdag was aldaar onbekend; geopend met 21⅛, in het Spaansch actief later tot 21 à 21¼ verhandeld en heeft zich op 21½ staande gehouden. De notering van Zaturdag (25 *Maart*) Belg. 5 pCt. 101; D. Metall. 101; Braz. 95½; Spanje Ardoin 21⅛ à 20¾, sebleven: 21¼; Diff. 8⅝; Nap. certif. 98¾; B. Tawshère 89½; Stieglitz 92½; Rom. Ex 103; dito Certif. 98; Amw. 97¾.

De afdeeling *Breda* van de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, zal morgen (Woensdag) alhier vergaderen. De leesbeurt zal vervuld worden door den Hoogleeraar *Roorda van Eysinga*. — Alleen de afdeelingen van het garnizoen hebben hierbij vrijen toegang.

Heden overleed alhier, aan een verval van krachten, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Edel-Gestr. Heer CHRISTIAAN FREDERIK HELMRICH, in leven gepensioneerd Chirurgijn-Majoor, in den ouderdom van ruim 71 jaren.

BREDA, 26 Maart 1837. ALLETTA MARTINA DE VOS, Weduwe C. F. HELMRICH.

Het heeft den Almagtige behaagd, mijnen dierbaren Echtgenoot P. VOGEL, in leven Secretaris dezer Gemeente, met wien ik gedurende tien jaren in de gelukkigste Echt vereenigd was, na een smartelijk lijden van weinige dagen, in den ouderdom van 40 jaren en tien dagen, aan mij, en mijne beide Kinderen door den dood te ontrukken.

Oudenbosch, den 22. Maart 1837.

W. E. SABINA VON GLOCKMAN, Wed. P. VOGEL.

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING

ter Rolle van Gerechtelijke Uitwinning, bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, van:

Eene HUIZINGE, SCHUUR, HOF en ERVE, gestaan en gelegen binnen den Kuip van het Dorp der Gemeente van 's Prinsenhage, Kanton en Arrondissement Breda, Provincie Noord-Braband, zijnde de Huizinge gekwoteerd Letter B. No. 145, kadastraal bekend sectie O. No. 204 en 205, groot in Hof en Erf, ruim 4 ht roeden, belendende Oost de Kerke-Goederen en andere, Zuid *Cornelis Schraauwen*, West *Francois van den Muizenberg*, cum suis, en Noord het Plein of Marktveld, der Gemeente 's Prinsenhage, bewoond en in gebruik bij den gearresteerden WILLEM MARIEN.

De voorschreven Huizinge, Schuur, Hof en Erve, is gearresteerd als ONROEREND GOED, ten verzoeke van den Heer JAN PIETER DE BIE, Koopman, wonende te Rotterdam, als eenig overig leven Lid en Likwidateur der Firma van JAN LOBBERECHT en ZONEN, in dato tot Kooplieden te Rotterdam, voor welke domicilium gekozen is ten huize van Cas. PARUS BEKKERS, Procureur bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, wonende aldaar in de Ginnekenstraat, Wijk B. N. 86, die voor den Rekwirant compareert, ten laste van WILLEM MARIEN, Koopman en Winkelier, wonende te 's Prinsenhage, en zijne minderjarige Kinderen, in huwelijk bij wijlen zijne Huisvrouw CORNELIA NOOREN verwekt, met namen [illegible] FRANCISCUS en JOHANNES MARIEN, alle zonder [illegible] hunnen Vader inwonende, bij Proces-Verbaal van [illegible] gedagen door den Deurwaarder CORNELIS PIETER VAN GELEICK, woonende te Breda, den tien den December achttien honderd zes-en-dertig, denzelfden dag te Breda geregistreerd, waarvan afschriften gelaten zijn aan de Heeren GIJSBERTUS VAN DEN ENDEN, Griffier bij het Vredegeregt van het Kanton Breda, en GERRIT LUYSTERBURGH, Burgemeester der Gemeente 's Prinsenhage.

Welk arrest is overgeschreven ten Kantore van Bewaring der Hypotheken te Breda, den zeventienden December achttien honderd zes-en-dertig, in deel drie, nummer vier en veertig, en ter Griffie van de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Breda, den twintigsten derzelver maand December, in deel drie numero twee.

De eerste afkondiging der Memorie van Lasten heeft plaats gehad op Dingsdag den een-en-twintigsten February achttien honderd zeven-en-dertig, des voormiddags ten tien ure, ter Rolle van Gerechtelijke Uitwinning bij de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Breda.

De voorloopige toeschatting heeft plaats gehad op Dingsdag den een en-twintigsten Maart, achttien honderd zeven-en-dertig, waarbij het voorschreven Huis, Schuur, Hof en Erve aan den Procureur Executant, voor den Inzetprijs ingeschreven van *vijf honderd Guldens*, voorloopig is toegewezen.

De definitive toeschatting is bepaald, en zal plaats hebben, op Dingsdag den drie en-twintigsten Mei, achttien honderd zeven-en-dertig, des voormiddags ten tien ure, ter Rolle van de Regtbank voorschreven.

De Procureur van den Executant,

[illegible]

Frederik Prins der Nederlanden

ZAL DE DIENST TUSSCHEN

ROTTERDAM, DORDRECHT en DEN HOORDIJK

wederom geregeld hervatten, op *Zaturdag den 1. April*, des morgens ten 7 ure van *Rotterdam* naar *Dordrecht*, en van daar ten 9 ure naar *den Moerdijk*, en van *den Moerdijk* terug des namiddags ten 1 ure naar *Dordrecht*, en van daar ten het drie ure naar *Rotterdam*, en zoo alle dagen behoudens des Vrijdags, zoo als in de Bijlagen is bepaald.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.